

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato:

Kontor: 3.s.kt.

J.nr.: 2003-12142-72

Sagsbeh.: LCH

Fil-navn: Dokument 2

Besvarelse af spørgsmål nr. L 17 - Spørgsmål 9, som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 12. november 2004

Spørgsmål L 17 - Spørgsmål 9:

"Betyder gennemførelsen af de nye regler i lovforslaget, at § 71-tilsynets arbejdsområde udvides med denne gruppe?"

Svar:

§ 71-tilsynet er - som navnet siger - reguleret i Grundlovens § 71.

Grundlovens § 71, stk. 6 og 7, har følgende ordlyd:

"Stk. 6. Udenfor strafferetsplejen skal lovligheden af en frihedsberøvelse, der ikke er besluttet af en dømmende myndighed og som ikke har hjemmel i lovgivningen om udlændinge, på begæring af den, der er berøvet sin frihed eller den, der handler på hans vegne, forelægges de almindelige domstole eller anden dømmende myndighed til prøvelse. Nærmere regler herom fastsættes ved lov.

Stk. 7. Behandlingen af de i stk. 6 nævnte personer undergives et af Folketinget valgt tilsyn, hvortil de pågældende skal have adgang til at rette henvendelse."

Forarbejderne til grundloven giver ikke nogen særlig vejledning om tilsynets kompetence. Kompetencen er i stedet fastlagt gennem tiden både af tilsynet selv og gennem en række ekspertudtalelser.

Som det fremgår af bemærkningerne til L 17 kan en beskyttelsesforanstaltning efter omstændighederne indebære en frihedsberøvelse efter psykiatrilovens § 10, jf. § 5. Når f.eks. aflåsning af yderdøre anvendes, må den eller de patienter, der herved søges forhindret i at forlade afdelingen, anses for frihedsberøvede, forudsat deres adfærd kan siges at indebære en klar og utvetydig begæring om udskrivning. Det kan undertiden give anledning til tvivl, hvornår der kan antages at foreligge et sådant udskrivningsønske. Der kan således være tale om, at en dement persons dørsøgende adfærd ikke uden videre kan fortolkes som et ønske om at forlade afdelingen. I så fald må det - så vidt det under hensyn til patientens psykiske tilstand er muligt - søges afklaret, om den pågældende ønsker at forlade afdelingen. Hvis der foreligger et sådant ønske, vil en nægtelse af at imødekomme det, indebære en beslutning om tvangstilbageholdelse, som kan påklages til det lokale psykiatriske patientklagenævn, jf. lovens § 35 og efterfølgende prøves ved domstolene, jf. § 37.

Det følger videre af bemærkningerne, at der ikke med lovforslaget er tilsigtet en ændring heraf f.s.v.a. anvendelse af særlige dørlåse. Anvendelse af særlige dørlåse kan således

efter de konkrete omstændighederne også indebære en frihedsberøvelse jf. lovens § 10, jf. § 5, som kan påklages til det lokale psykiatriske patientklagenævn, jf. lovens § 35 og efterfølgende prøves ved en domstol jf. § 37.

I de tilfælde, hvor foranstaltningen således indebærer en administrativ frihedsberøvelse, vil indgrebet falde ind under § 71-tilsynets kompetence.